

LIKENNETURVA

Tieliikenteen ilmapiiri vuonna 2010

– Raporttiin sisältyy myös ilmapiiritulokset alueittain

Leena Pöysti

2011

Sisältö

Johdanto	3
Koko maan liikenteen ilmapiiri	4
Kielteiset piirteet	4
Myönteiset piirteet.....	6
Valtakunnallinen ilmapiiri indeksillä arvioituna	7
Tieliikenteen alueellinen ilmapiiri vuonna 2010	8
Liikenteen ilmapiirin parantumisen tai huonontumisen kokeminen	8
Kielteiset piirteet	8
Myönteiset piirteet.....	9
Indeksi alueellisesta ilmapiiristä	9
Etelä-Suomi.....	11
Pohjois-Suomi	13
Itä-Suomi	15
Länsi-Suomi	17
Oma kielteinen toiminta liikenteessä.....	19
Indeksi omasta kielteisestä toiminnasta	23
Oma myönteinen toiminta liikenteessä	24
Tulosten yhteenveto ja arviointi	25
Kuva 1 Liikenteen ilmapiirikysely	3
Kuva 2 Muutokset liikenteen ilmapiirissä ja viiden vuoden keskiarvon liukuluku	4
Kuva 3 Kielteiset piirteet 2008-2010 (% vastaajista)	4
Kuva 4 Kaahaaminen, liikenteen pelottavuus ja malttamattomuus ruuhkissa (% vastaajista).....	5
Kuva 5 Lähellä perässä roikkuminen ja riskinotto ohituksissa (% vastaajista)	5
Kuva 6 Myönteiset piirteet 2008-2010 (% vastaajista).....	6
Kuva 7 Kohteliaisuus ja joustavuus ja liikennesääntöjen noudattaminen (% vastaajista)	6
Kuva 8 Turvallisuudesta huolehtiminen ja toisten oikeuksien kunnioittaminen (% vastaajista)	7
Kuva 9 Liikenteen myönteiset ja kielteiset piirteet indeksi. Perusvuosi syksy 1991 (100).....	7
Kuva 10 Myönteiset ja kielteiset piirteet alueittain vuonna 2010 indeksinä koko maan tuloksen ollessa perusarvo (100).....	9
Kuva 11 Myönteiset ja kielteiset piirteet alueittain vuonna 2008 -2010 indeksinä koko maan tuloksen ollessa perusarvo (100)	10
Kuva 12 Yksittäiset piirteet koko maassa ja Etelä-Suomessa 2010 (% vastaajista).....	11
Kuva 13 Kielteiset piirteet Etelä-Suomessa 2008-2010 (% vastaajista)	11
Kuva 14 Myönteiset piirteet Etelä-Suomessa 2008-2010 (% vastaajista).....	12
Kuva 15 Kielteiset piirteet koko maassa ja Pohjois-Suomessa 2010 (% vastaajista).....	13
Kuva 16 Kielteiset piirteet Pohjois-Suomessa 2008-2010 (% vastaajista)	13
Kuva 17 Myönteiset piirteet Pohjois-Suomessa 2008-2010 (% vastaajista)	14
Kuva 18 Kielteiset piirteet koko maassa ja Itä-Suomessa (% vastaajista)	15
Kuva 19 Kielteiset piirteet Itä-Suomessa 2008-2010 (% vastaajista)	15
Kuva 20 Myönteiset piirteet Itä-Suomessa 2008-2010 (% vastaajista)	16
Kuva 21 Kielteiset piirteet koko maassa ja Länsi-Suomessa (% vastaajista)	17
Kuva 22 Kielteiset piirteet Länsi-Suomessa 2008-2010 (% vastaajista)	17
Kuva 23 Myönteiset piirteet Länsi-Suomessa 2008- 2010 (% vastaajista).....	18
Kuva 24 Mielialan ärtyisyys liikenteessä alueittain 2009 ja 2010 (% vastaajista)	19
Kuva 25 Mielialan ärtyisyys liikenteessä koko maan tasolla 1994-2010 (% vastaajista).....	20
Kuva 26 Osuus ei ole itse yhtään kertaa syllistynyt koko maa (% vastaajista).....	22
Kuva 27 Osuus ei ole itse yhtään kertaa syllistynyt Etelä-Suomi (% vastaajista)	22
Kuva 28 Osuus ei ole itse yhtään kertaa syllistynyt Pohjois-Suomi (% vastaajista).....	22
Kuva 29 Osuus ei ole itse yhtään kertaa syllistynyt Itä-Suomi (% vastaajista)	23
Kuva 30 Osuus ei ole itse yhtään kertaa syllistynyt Länsi-Suomi (% vastaajista)	23
Kuva 31 Indeksi osuus ei yhtään kertaa itse syllistyneet alueittain koko maan keskiarvon ollessa perusarvo (100).....	23
Kuva 32 Olen aina ajaessani... (käyttäytynyt myönteisesti) indeksi (koko maan ka=100)	24
Taulukko 1 Haastattelujen määrät eri suuralueilla	3
Taulukko 2 Suuralueiden muodostuminen	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
Taulukko 3 Ilmapiiri parantunut vs. ilmapiiri huonontunut (% vastaajista).....	8
Taulukko 4 Liikenteen kielteisten piirteiden lisääntymisen kokemus alueittain	8
Taulukko 5 Liikenteen myönteisten piirteiden lisääntymisen kokemus alueittain.....	9
Taulukko 6 Onko liikenne tehnyt sinut ärtyneeksi viime viikkoina useammin vai harvemmin kuin ennen?	19
Taulukko 7 Oma kielteinen toiminta liikenteessä 2010.....	21
Taulukko 8 Oletko itse (myönteiset piirteet)	24

Johdanto

Liikenneturva on jo yli 15 vuoden ajan selvittänyt vuosittain tieliikenteen ilmapiiriä haastattelemalla kuljettajia. Tässä raportissa tarkastellaan kuljettajien kokemuksia tieliikenteen ilmapiiristä vuonna 2010, ajankohtana, jolloin kansainvälisen finanssikriisin seuraukset ovat vaikuttaneet tieliikenteen turvallisuuskehitykseen jo parin vuoden ajan. Tieliikenteessä kuolleiden määrä on viime vuosina ollut poikkeuksellisen alhainen.

Liikenteen ilmapiirimittauksessa TNS Gallup Oy kerää tietoja vuosittain noin 1000 autoilevalta henkilöltä eri puolilta Suomea. Vuodesta 2009 alkaen aineisto on kerätty GallupKanavan sähköisinä kyselyinä, kun aiemmin tieto kerättiin henkilökohtaisina (face-to-face) haastatteluina. Molemmilla keruutavoilla näyte edustaa Suomen väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta. TNS Gallupin keräämä kyselyaineisto analysoidaan Liikenneturvassa.

Tulokset esitellään myös ryhmiteltynä neljän ”suuralueen” mukaan. Nämä alueet ovat Etelä-Suomi, Pohjois-Suomi, Itä-Suomi ja Länsi-Suomi.

Taulukko 1 Haastattelujen määrät eri suuralueilla

Suuralue	2008	2009	2010
Etelä-Suomi	354	392	433
Pohjois-Suomi	95	167	148
Itä-Suomi	113	187	123
Länsi-Suomi	486	371	412
Yhteensä	1048	1117	1116

Vuoden 2010 tutkimuksessa ilmapiirikyselyä muutettiin jättämällä osa aiemmista kysymyksistä pois ja lisäämällä muutamia omaa toimintaa liikenteessä mittaavia kysymyksiä.

Aluksi vastaajilta kysytään mielipidettä siitä, onko liikenteen ilmapiirissä tapahtunut muutoksia viimeisen puolen vuoden aikana. Onko ilmapiiri parantunut, huonontunut vai pysynyt muuttumattomana. Lisäksi kysytään käsityksiä yksittäisistä liikenteen myönteisistä ja kielteisistä piirteistä, jotka on esitelty kuvassa 1.

Liikenteen ilmapiirimittaus 2010

- Onko liikenteen ilmapiiri parantunut tai huonontunut?
- Ovatko seuraavat yksittäiset piirteet yleistyneet viime aikoina?

Myönteiset piirteet

Kohteliaisuus ja joustavuus
Liikennesääntöjen noudattaminen
Turvallisuudesta huolehtiminen
Toisten oikeuksien kunnioittaminen

Kielteiset piirteet

Kaahaaminen
Liikenteen pelottavuus
Itsekkäät ajotavat
Malttamattomuus ruuhkissa
Lähellä perässä roikkuminen
Riskinotto ohituksissa

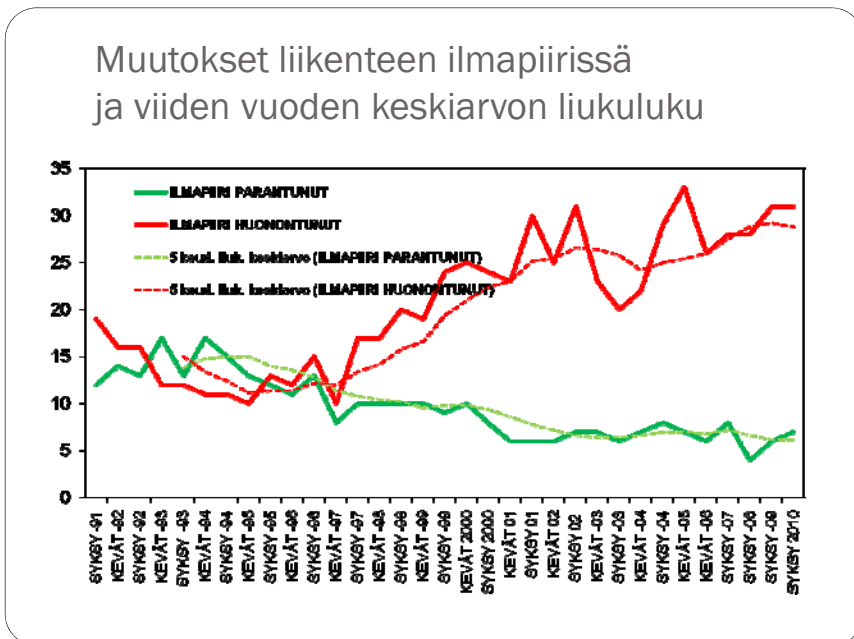
Lisäksi kysytään:

- onko liikenne tehnyt ärtyneeksi viime viikkoina useammin tai harvemmin kuin ennen
- kuinka usein vastaaja itse on käyttäytynyt liikenteessä em. tavoilla

Kuva 1 Liikenteen ilmapiirikysely

Koko maan liikenteen ilmapiiri

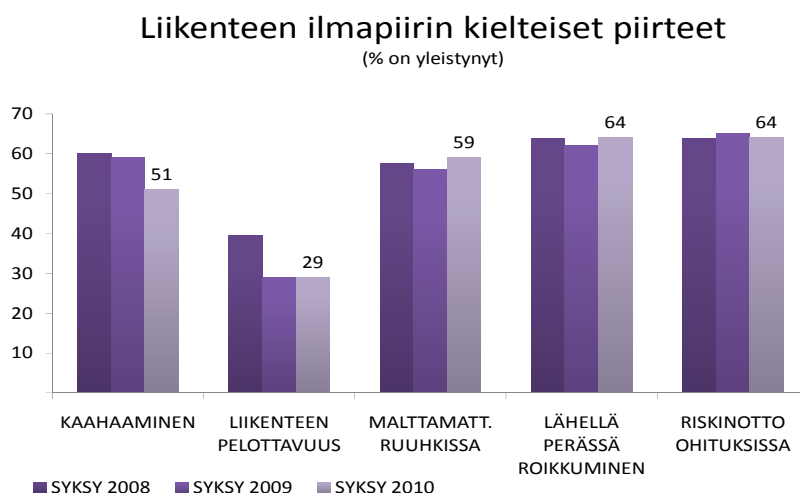
Koko ilmapiirimittausten ajan suurin osa vastaajista on ollut sitä mieltä, että liikenteen ilmapiiri on pysynyt ennallaan viimeisen puolen vuoden ajan. He eivät ole tunnistaneeet siinä muutosta. Vuonna 2010 vastaajista 7 prosenttia koki ilmapiirin parantuneen ja 31 prosenttia huonontuneen. Sekä parantumisen että huonontumisen kokeminen pysyi jotakuinkin ennallaan. Ilmapiirin kokeminen aiempaa huonommaksi oli viiden vuoden keskiarvon yläpuolella, paremmaksi kokeminen suunnilleen keskiarvon tasolla (kuva 2).

Kuva 2 Muutokset liikenteen ilmapiirissä ja viiden vuoden keskiarvon liukuluku

Kielteiset piirteet

Yksittäiset ilmapiirin kielteiset piirteet, joiden yleisimmin koetaan lisääntyneen, ovat riskinotto ohituksissa, ja lähellä perässä roikkuminen. Vastaajista yli 64 prosenttia arvioi kyseisten piirteiden yleistyneen viimeisen puolen vuoden aikana.

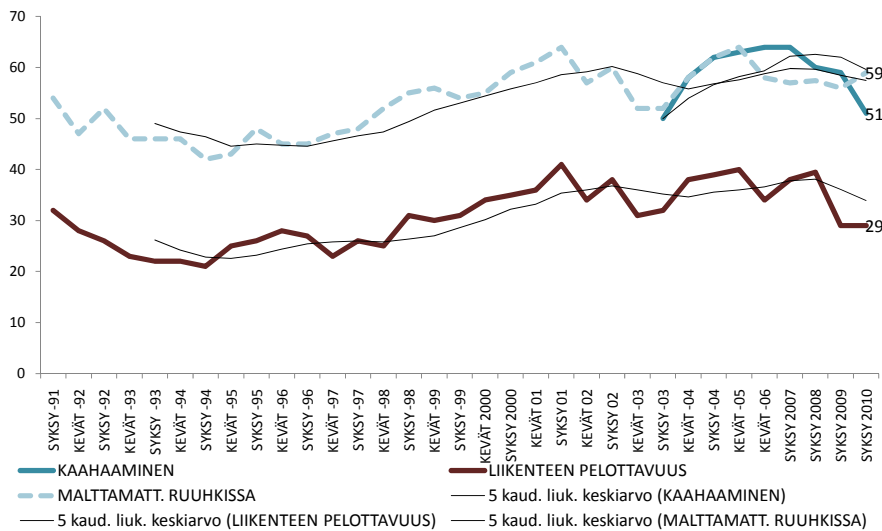

Kuva 3 Kielteiset piirteet 2008-2010 (% vastaajista) "Ovatko seuraavat liikenteen kielteiset piirteet sinun mielestäsi lisääntyneet viime aikoina?"

Pidemmällä aikavälillä tarkasteltuna kokemus kaahaamisen sekä liikenteen pelottavuuden yleistymisestä ovat laskeneet alle viiden vuoden keskiarvon. Kokemus siitä, onko malttamattomuus ruuhkissa yleistynyt, on viiden vuoden keskiarvon tasoa.

Liikenteen ilmapiirin kielteisiä piirteitä

(% on yleistynyt)

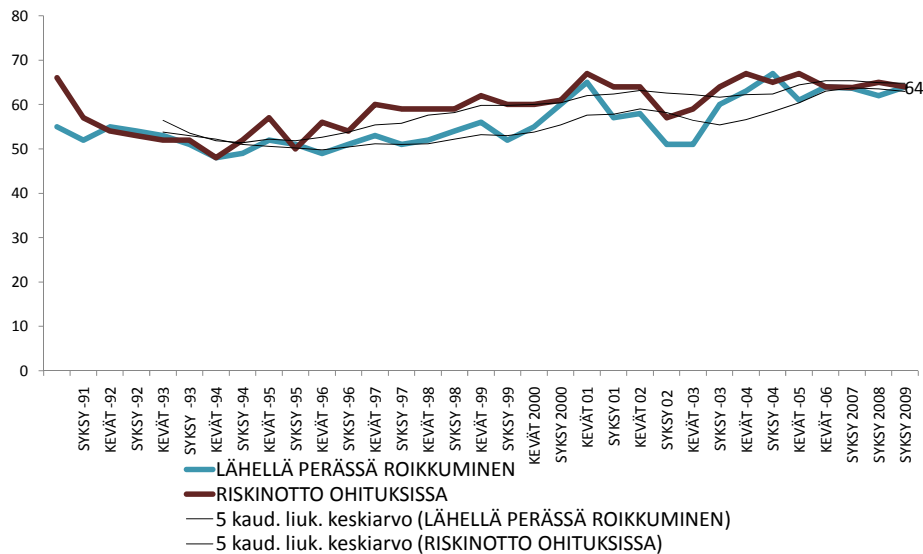

Kuva 4 Kaahaaminen, liikenteen pelottavuus ja malttamattomuus ruuhkissa (% vastaajista)

Koko 2000-luvun ajan lähellä kokemus siitä, ovatko perässä roikkuminen ja riskinotto ohituksissa yleistyneet, on kulkenut ”käsi kädessä” yleistyen ja vähentyen samoina vuosina. Vuonna 2010 autoilijoista 64 % koki näissä olleen kasvua. Tässä ei ollut eroa viiden vuoden keskiarvoon.

Liikenteen ilmapiirin kielteisiä piirteitä

(% on yleistynyt)

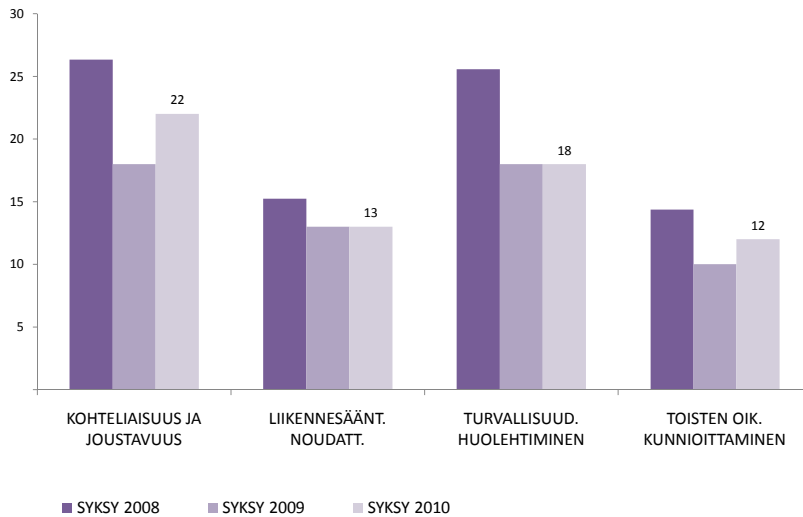
Kuva 5 Lähellä perässä roikkuminen ja riskinotto ohituksissa (% vastaajista)

Myönteiset piirteet

Yksittäinen liikenteen myönteinen piirre, jonka useimmin koettiin lisääntyneen vuonna 2010, oli kohteliaisuus ja joustavuus, jonka koki yleistyneen joka viides vastaaja.

Liikenteen ilmapiirin myönteiset piirteet

(% osuus on lisääntynyt)

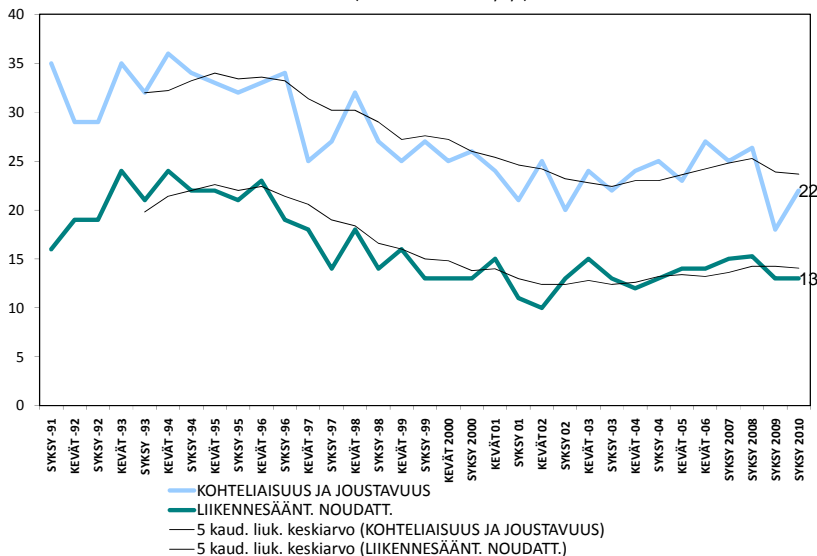

Kuva 6 Myönteiset piirteet 2008-2010 (% vastaajista) ”Entä ovatko seuraavat liikenteen myönteiset piirteet mielestäsi lisääntyneet viime aikoina”?

Pidemmällä aikavälillä tarkasteltuna myönteisten piirteiden kokeminen väheni vuoden 2010 kyselyssä viiden vuoden keskiarvoon verrattuna. Myös kohteliaisuutta ja joustavuutta koettiin keskiarvoa harvemmin, vaikka kasvua oli vuoteen 2009 verrattuna. Erityisen paljon pidemmällä ajanjaksolla oli laskenut kokemus turvallisuudesta huolehtimisesta.

Liikenteen ilmapiirin myönteisiä piirteitä

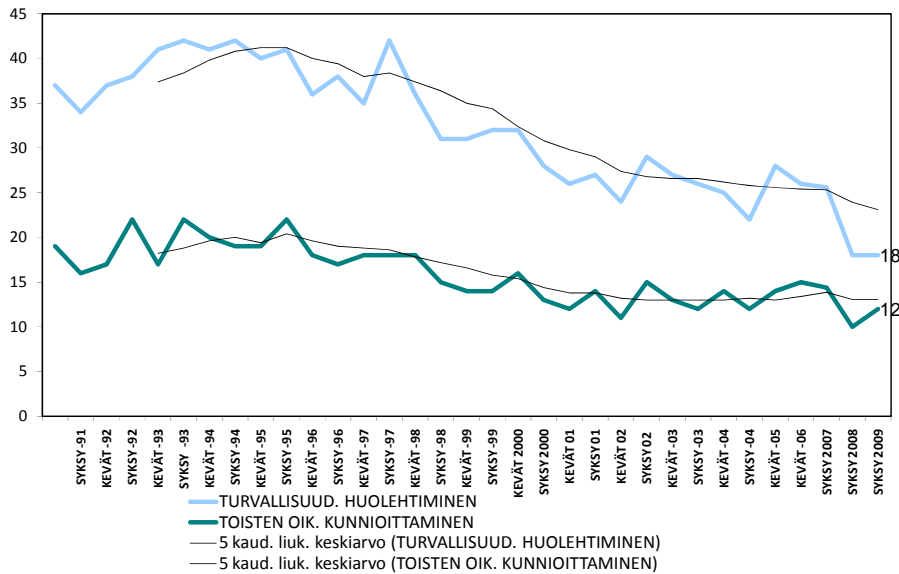
(% osuus on lisääntynyt)

Kuva 7 Kohteliaisuus ja joustavuus ja liikennesääntöjen noudattaminen (% vastaajista)

Liikenteen ilmapiirin myönteisiä piirteitä

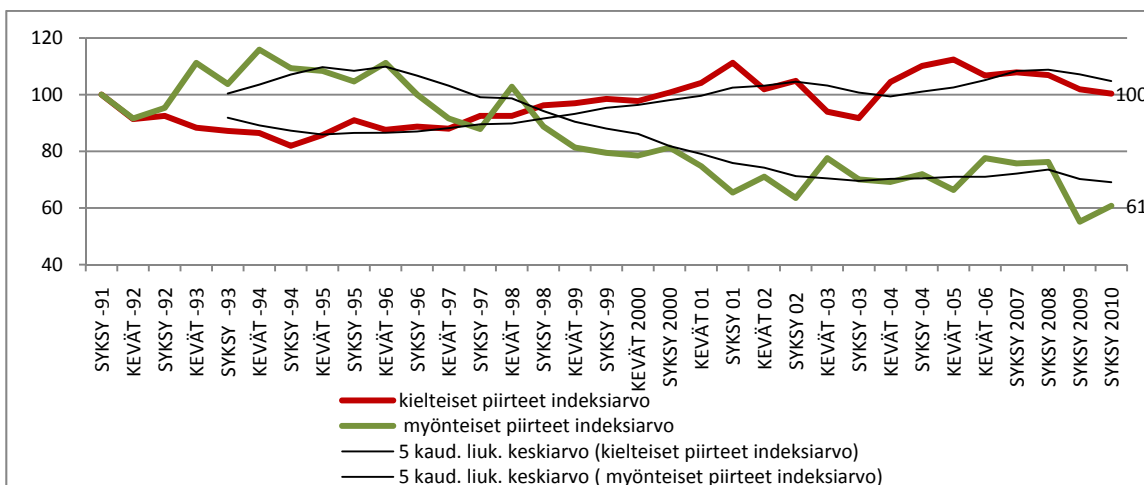
(% osuus on lisääntynyt)

Kuva 8 Turvallisuudesta huolehtiminen ja toisten oikeuksien kunnioittaminen (% vastaajista)

Valtakunnallinen ilmapiiri indeksillä arvioituna

Jos ilmapiiristä lasketaan yksittäisten myönteisten ja kielteisten piirteiden kokemisen perusteella summapistemäärä¹ ja tästä indeksiluku siten, että syyskuu 1991 saa arvon 100, voidaan todeta, että ilmapiirin kielteisten piirteiden arvo on sama kuin perusvuonna (eli 100), mutta myönteisten piirteiden kokemisen kohdalla indeksiarvo on lähes puolittunut lukemaan 61. Vuoteen 2009 verrattuna kielteisten piirteiden indeksiarvossa ei ole juurikaan eroa (102 vs. 100), mutta myönteisten piirteiden indeksiarvo on lisääntynyt 6 pistettä (55 vs. 61). Molempien kokeminen on alle viiden vuoden keskiarvon.

Kuva 9 Liikenteen myönteiset ja kielteiset piirteet indeksi. Perusvuosi syyskuu 1991 (100)

¹ Koska kaahaamista ei kysytty vuosina 1991-2003 erillisinä muuttujina vaan muodossa "kaahaaminen ja kiilaaminen", on vuosien 2003 - 2010 arvoista laskettu keskiarvo 59%, jota on käytetty indeksinä muodostettaessa arvona aiemmilta vuosilta.

Tieliikenteen alueellinen ilmapiiri vuonna 2010

Liikenteen ilmapiirin parantumisen tai huonontumisen kokeminen

Eri alueet eivät juuri eronneet kokemuksissa siitä, onko ilmapiiri parantunut tai huonontunut. Niiden kuljettajien osuus, jotka kokivat ilmapiirin parantuneen, vaihteli eri alueilla kolmen ja yhdeksän prosentin välillä ja huonontumisen kokeminen 29 % - 32 % välillä.

Taulukko 2 Ilmapiiri parantunut vs. ilmapiiri huonontunut (% vastaajista)

	<i>Koko maa</i>	<i>Etelä-Suomi</i>	<i>Itä-Suomi</i>	<i>Länsi-Suomi</i>	<i>Pohjois-Suomi</i>
Onko liikenteen ilmapiirissä mielestäsi tapahtunut muutoksia viimeisen puolen vuoden aikana?	1116	151	123	412	148
On, ilmapiiri on parantunut	7%	9%	9%	7%	3%
On, ilmapiiri on huonontunut	31%	32%	29%	29%	30%
Ei, ilmapiiri ei ole muuttunut (tai en osaa sanoa)	62%	60%	62%	64%	66%

Kielteiset piirteet

Kaahaamisen yleistymistä ja riskinottoa ohituksissa koettiin eniten Pohjois-Suomessa ja vähiten Länsi-Suomessa. Liikenteen pelottavuuden yleistymisen kokeminen oli yleisintä Itä-Suomessa, malttamattomuuden ruuhkissa ja lähellä perässä roikkumisen taas Etelä-Suomessa.

Taulukko 3 Liikenteen kielteisten piirteiden lisääntymisen kokeminen alueittain

Ovatko seuraavat liikenteen kielteiset piirteet sinun mielestäsi lisääntyneet viime aikoina?	<i>Koko maa</i>	<i>Etelä-Suomi</i>	<i>Itä-Suomi</i>	<i>Länsi-Suomi</i>	<i>Pohjois-Suomi</i>
	1116	433	123	412	148
<u>Kaahaaminen</u>					
<i>Kyllä</i>	51%	51 %	54%	48%	58%
<i>Ei</i>	41%	39 %	41%	44%	34%
<i>Ei osaa sanoa</i>	8%	9 %	5%	8%	7%
<u>Liikenteen pelottavuus</u>					
<i>Kyllä</i>	29%	27 %	33%	30%	27%
<i>Ei</i>	62%	63 %	58%	62%	64%
<i>Ei osaa sanoa</i>	9%	10 %	10%	8%	9%
<u>Malttamattomuus ruuhkissa</u>					
<i>Kyllä</i>	59%	62 %	52%	57%	61%
<i>Ei</i>	33%	31 %	41%	34%	30%
<i>Ei osaa sanoa</i>	8%	7 %	7%	9%	9%
<u>Lähellä perässä roikkuminen</u>					
<i>Kyllä</i>	64%	67 %	60%	61%	64%
<i>Ei</i>	30%	27 %	36%	33%	26%
<i>Ei osaa sanoa</i>	6%	6 %	4%	6%	10%
<u>Riskinotto ohituksissa</u>					
<i>Kyllä</i>	64%	59 %	63%	65%	74%
<i>Ei</i>	29%	32 %	32%	28%	18%
<i>Ei osaa sanoa</i>	8%	8 %	6%	7%	9%

Myönteiset piirteet

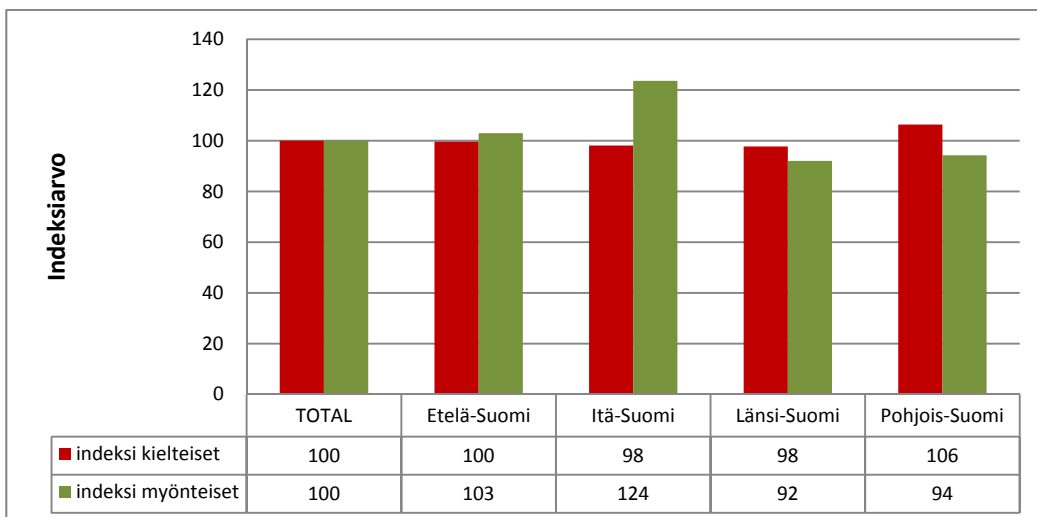
Kohteliaisuuden ja joustavuuden, liikennesääntöjen noudattamisen ja toisten oikeuksien kunnioittamisen yleistymistä koettiin vähiten Pohjois-Suomessa ja eniten Itä-Suomessa.

Taulukko 4 Liikenteen myönteisten piirteiden lisääntymisen kokeminen alueittain

Entä ovatko seuraavat liikenteen myönteiset piirteet mielestäsi lisääntyneet viime aikoina?	Koko maa	Etelä-Suomi	Itä-Suomi	Länsi-Suomi	Pohjois-Suomi
	1116	433	123	412	148
<u>Kohteliaisuus ja joustavuus</u>					
Kyllä	22%	23 %	28%	19%	18%
Ei	69%	66 %	64%	73%	68%
Ei osaa sanoa	10%	10 %	8%	8%	14%
<u>Liikennesääntöjen noudattaminen</u>					
Kyllä	13%	12 %	15%	14%	11%
Ei	76%	77 %	79%	75%	74%
Ei osaa sanoa	11%	10 %	7%	12%	14%
<u>Turvallisuudesta huolehtiminen</u>					
Kyllä	18%	18 %	21%	16%	20%
Ei	69%	68 %	67%	72%	68%
Ei osaa sanoa	13%	14 %	12%	12%	13%
<u>Toisten oikeuksien kunnioittaminen</u>					
Kyllä	12%	13 %	15%	10%	11%
Ei	76%	75 %	75%	77%	74%
Ei osaa sanoa	13%	13 %	10%	12%	16%

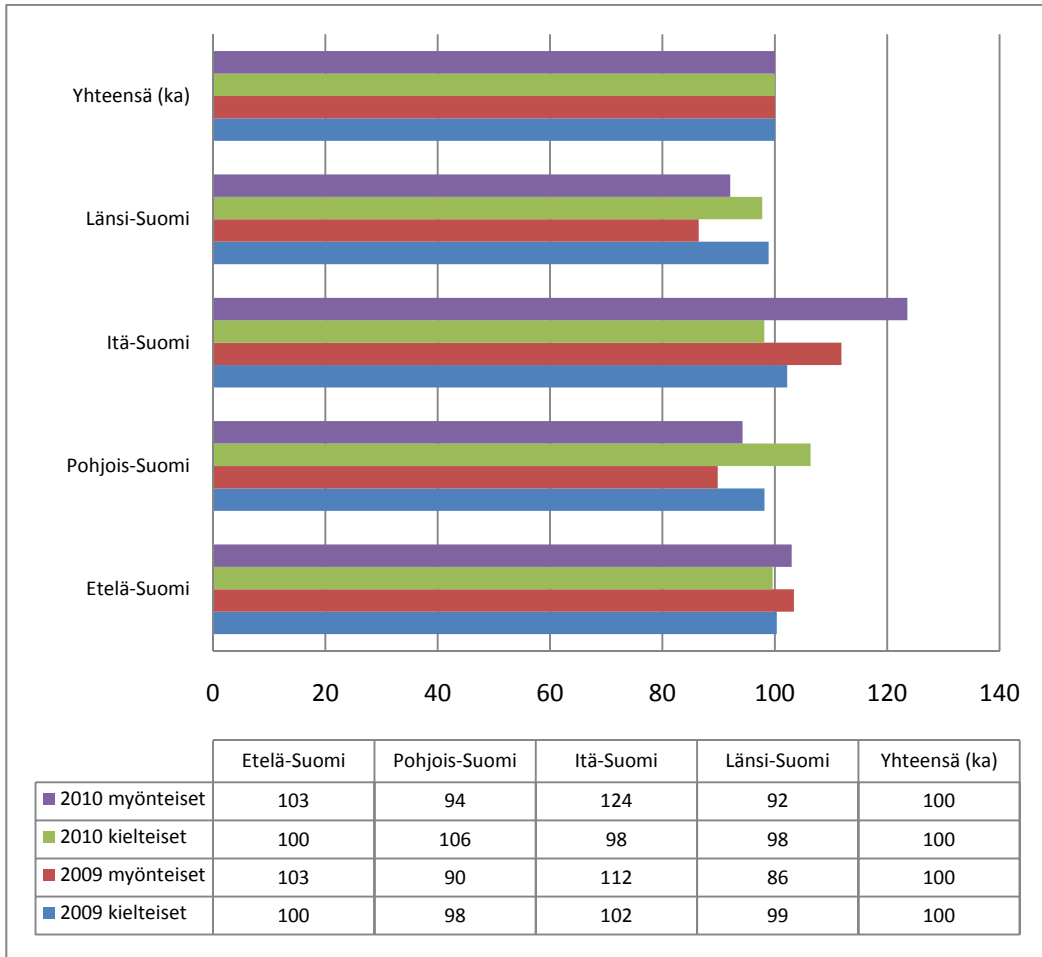
Indeksi alueellisesta ilmapiiristä

Indeksillä tarkasteltuna, jossa koko maan vuoden 2010 tulos saa arvon 100, myönteisten piirteiden suhde koko maan tilanteeseen oli paras Itä-Suomessa ja heikoin Länsi-Suomessa. Itäsuomalaiset siis kokivat muita yleisemmin myönteisten piirteiden lisääntymistä, länsisuomalaiset harvimmin. Kielteisten piirteiden yleistymistä koettiin indeksiarvon perusteella eniten Pohjois-Suomessa. Etelä-Suomessa ilmapiiri oli lähellä koko maan keskitasoa.

Kuva 10 Myönteiset ja kielteiset piirteet alueittain vuonna 2010 indeksinä koko maan tuloksen ollessa perusarvo (100)

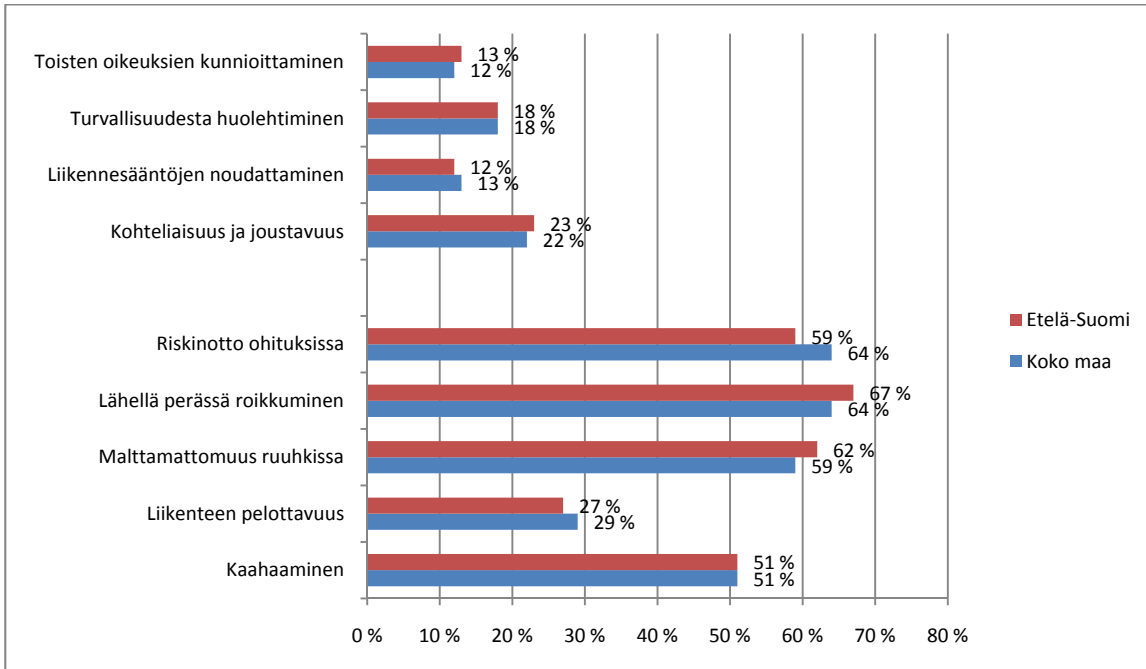
Edellisvuoteen verrattuna suurin indeksimuutos oli Itä-Suomen myönteisten piirteiden kokemisessa. Kun indeksiarvo vuonna 2009 oli 112, oli se nyt 124. Molempina vuosina Itä-Suomessa koettiin muuta maata yleisemmin myönteisten piirteiden yleistyneen. Pohjois- ja Länsi-Suomessa myönteisten piirteiden kokeminen oli harvinaisempaa kuin vuonna 2009. Pohjois-Suomessa oli kuitenkin vähentynyt myös kielteisten piirteiden kokeminen.

Kuva 11 Myönteiset ja kielteiset piirteet alueittain vuonna 2008 -2010 indeksinä koko maan tuloksen ollessa perusarvo (100)

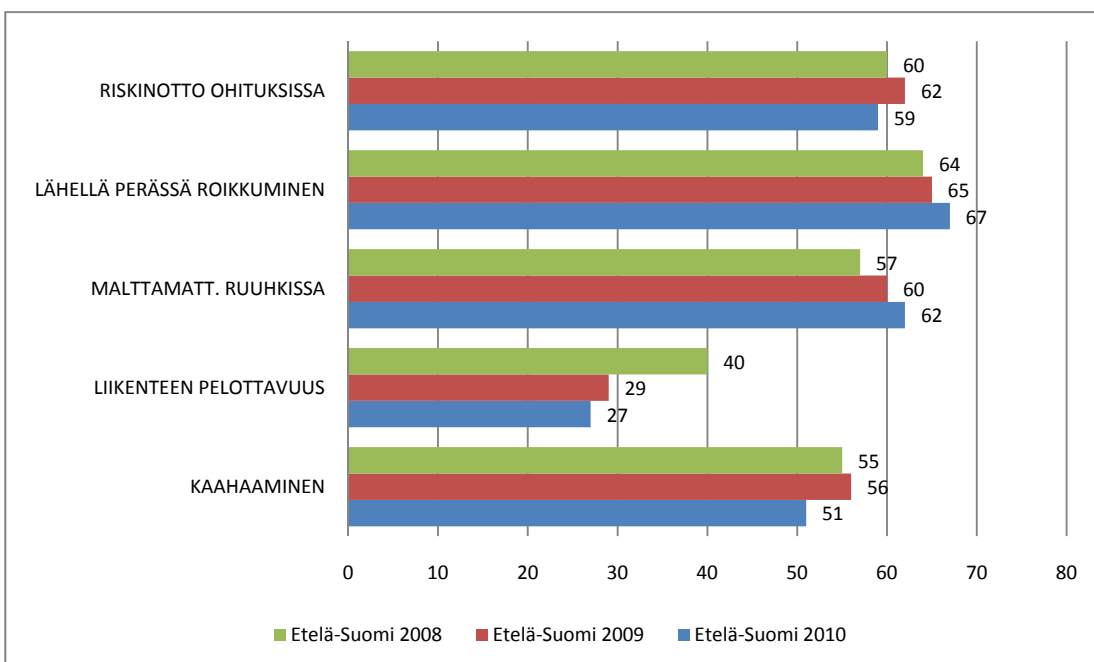
Etelä-Suomi

Etelä-Suomessa koettiin lähes kaikkia myönteisiä ja kielteisiä piirteitä jotakuinkin saman verran kuin koko maassa keskimäärin. Malttamattomuuden ruuhkissa ja lähellä perässä roikkumisen koettiin yleistyneen hieman keskimääräistä useammin, riskinoton ohituksissa ja liikenteen pelottavuuden taas harvemmin.

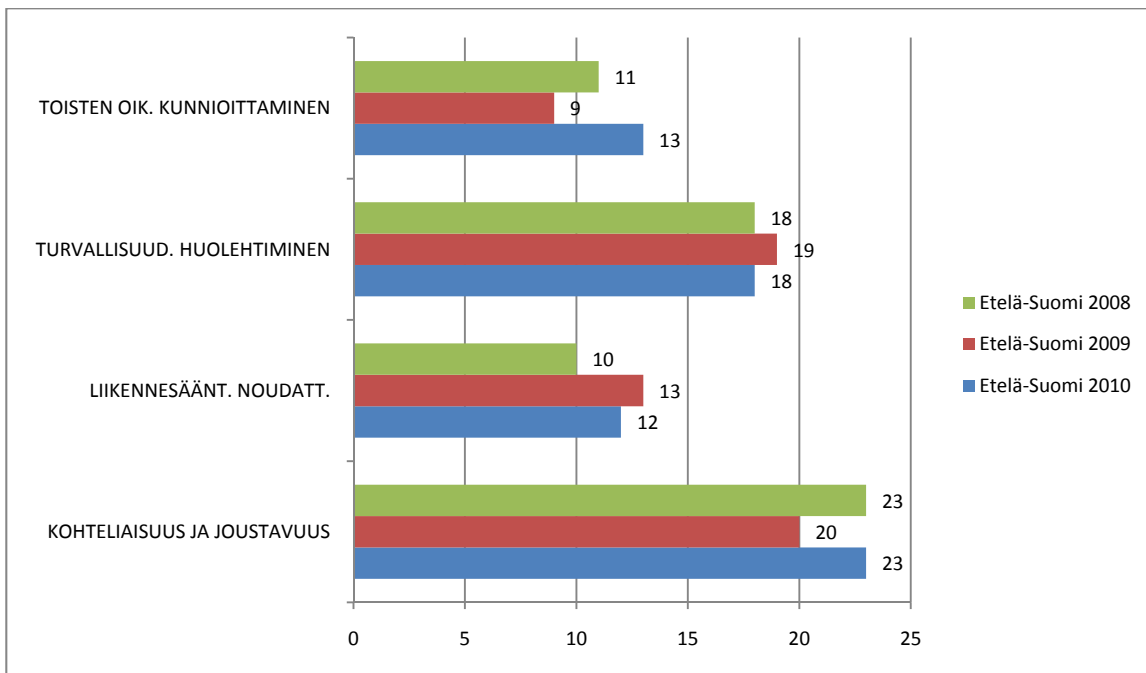
Kuva 12 Yksittäiset piirteet koko maassa ja Etelä-Suomessa 2010 (% vastaajista)

Edellisvuoteen verrattuna Etelä-Suomessa koettiin useammin lähellä perässä roikkumisen ja malttamattomuuden ruuhkissa yleistyneen. Kaahaamisen, liikenteen pelottavuuden ja riskinoton ohituksissa yleistymisen kokeminen oli vähentynyt.

Kuva 13 Kielteiset piirteet Etelä-Suomessa 2008-2010 (% vastaajista)

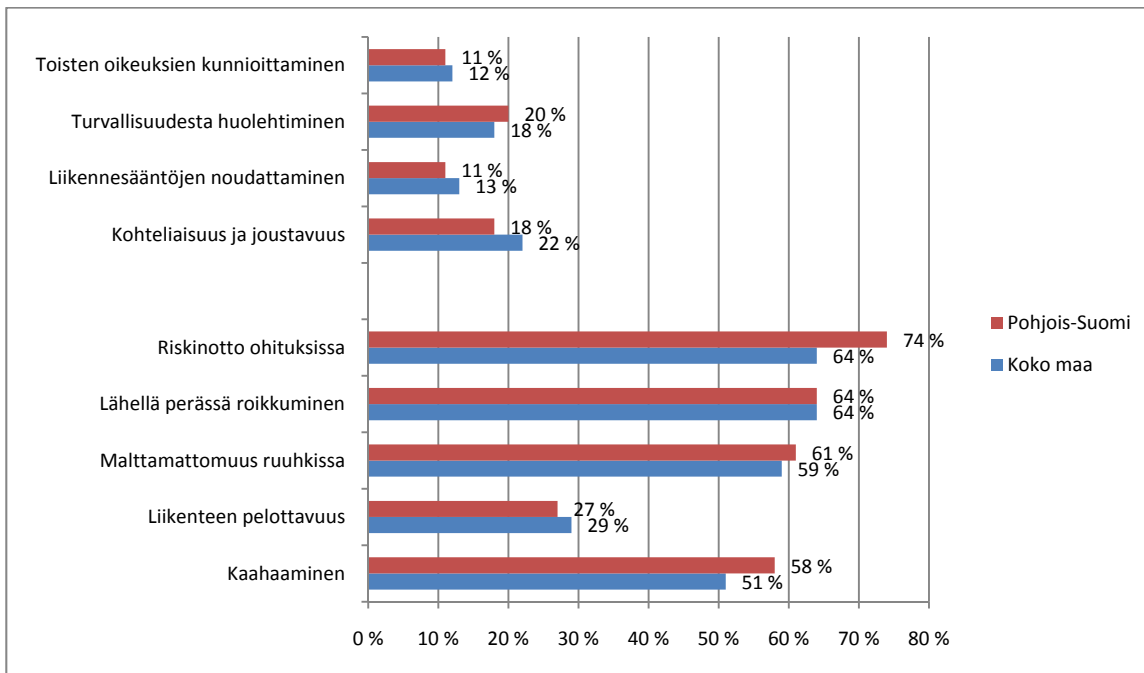
Kahteen aiempaan vuoteen verrattuna Etelä-Suomessa koettiin aiempaa useammin toisten oikeuksien kunnioittamisen yleistyneen. Kasvua edellisvuoteen verrattuna oli myös kohteliaisuuden ja joustavuuden kokemisessa.

Kuva 14 Myönteiset piirteet Etelä-Suomessa 2008-2010 (% vastaajista)

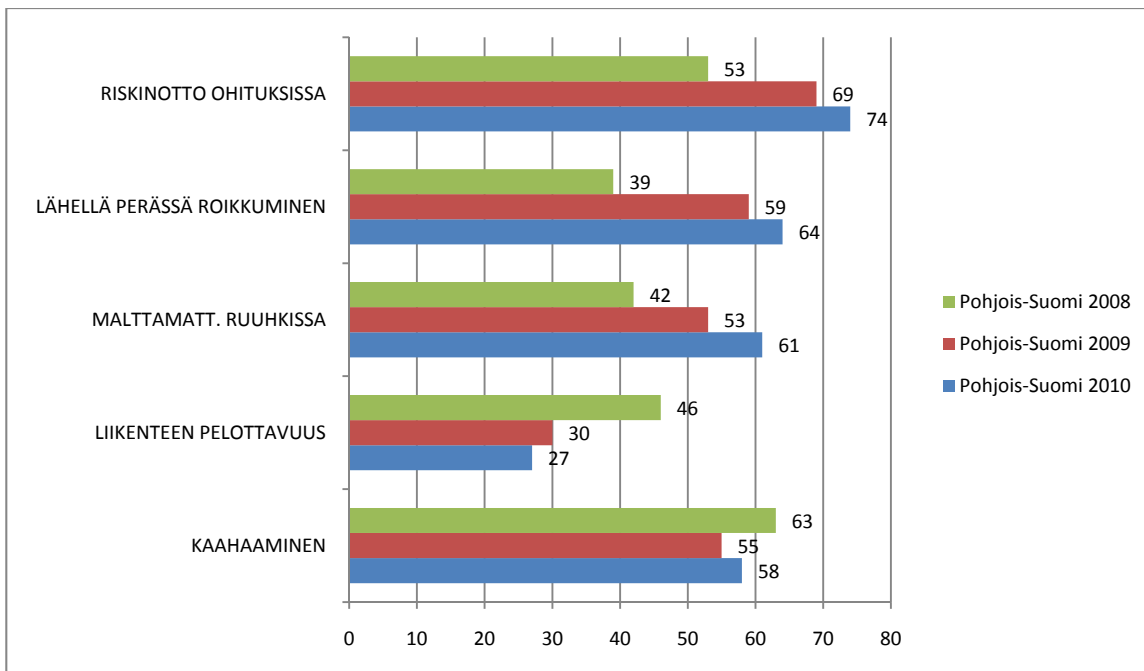
Pohjois-Suomi

Koko maahan verrattuna pohjoissuomalaiset olivat yleisemmin sitä mieltä että kaahaaminen ja riskinotto ohituksissa ovat yleistyneet.

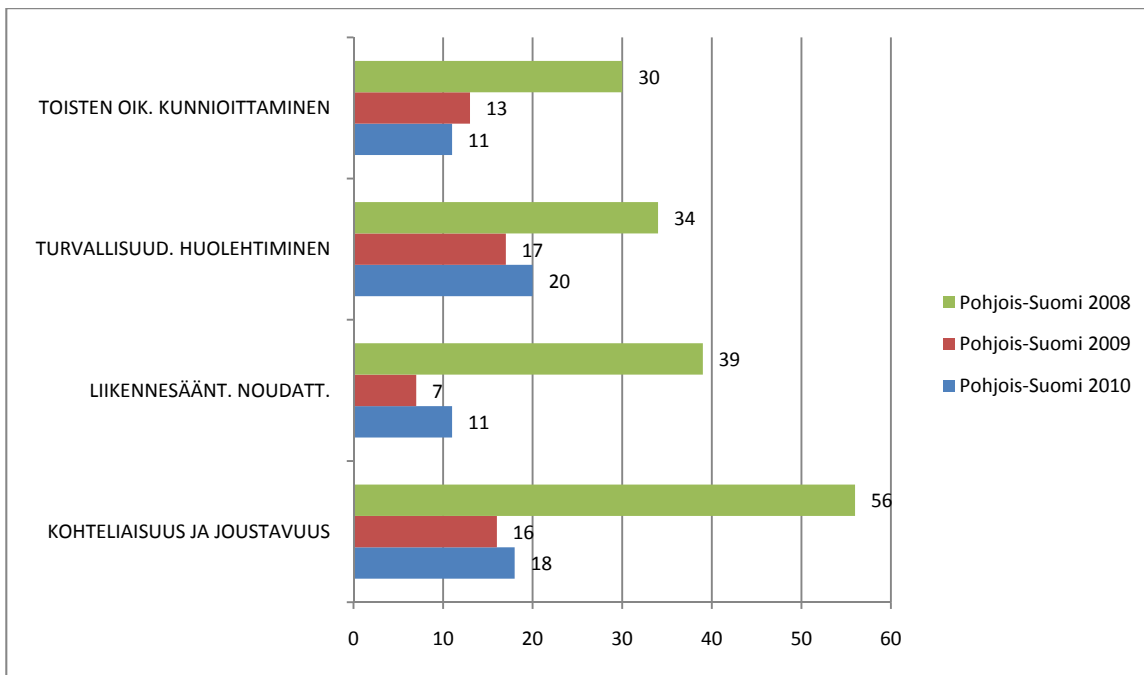
Kuva 15 Myönteiset ja kielteiset piirteet koko maassa ja Pohjois-Suomessa 2010 (% vastaajista)

Pohjois-Suomessa oli yleistynyt kokemus siitä, että riskinottoa ohituksissa, lähellä perässä roikkumista ja malttamattomuutta ruuhkissa esiintyy aiempaa useammin.

Kuva 16 Kielteiset piirteet Pohjois-Suomessa 2008-2010 (% vastaajista)

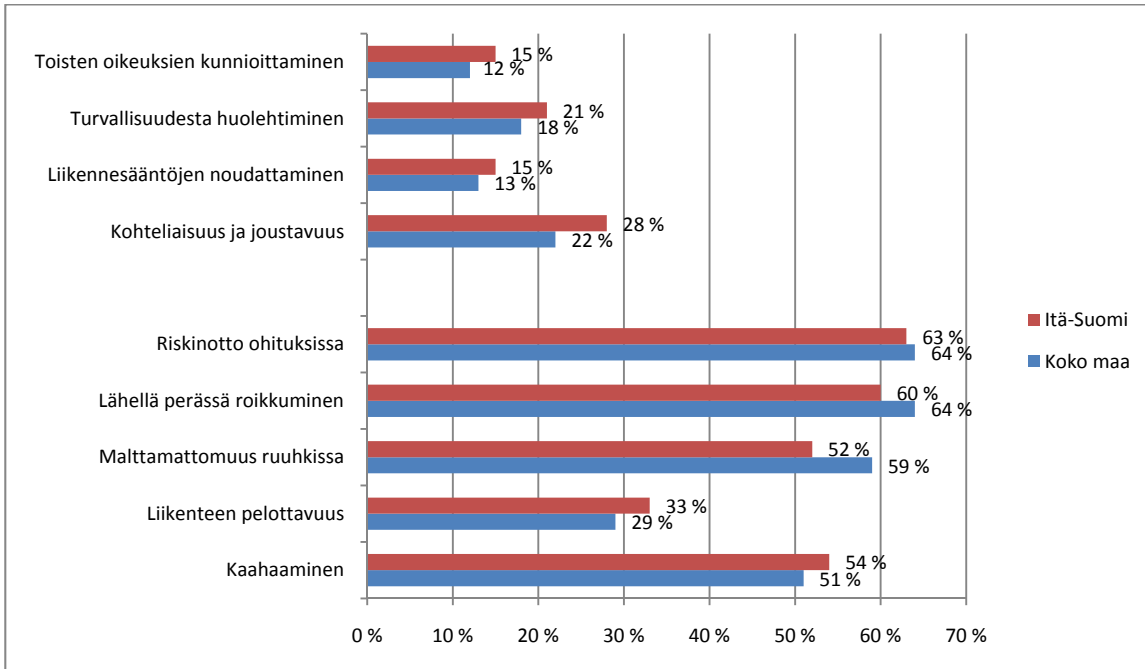
”Huippuvuodesta” 2008 Pohjois-Suomessa on laskua kaikkien myönteisten piirteiden yleistymisen kokemisessa, mutta erot edellisvuoteen (2009) ovat pienemmät. Turvallisuudesta huolehtimista, kohteliaisuutta ja joustamista sekä liikennesääntöjen noudattamista koettiin hieman vuotta 2009 useammin.

Kuva 17 Myönteiset piirteet Pohjois-Suomessa 2008-2010 (% vastaajista)

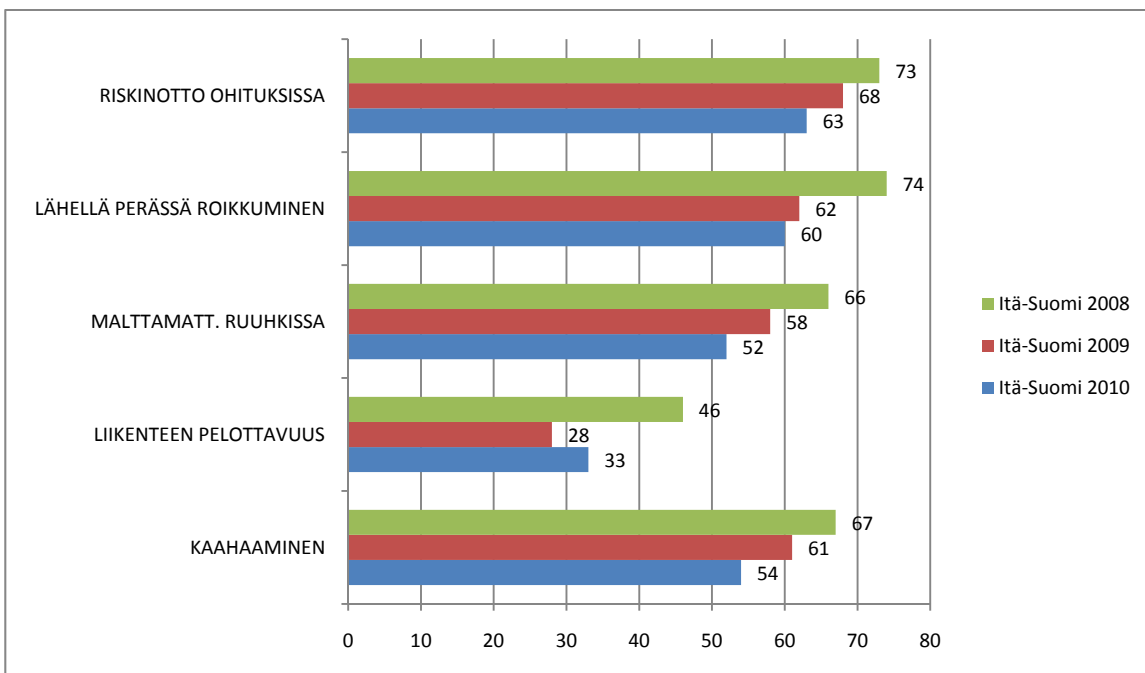
Itä-Suomi

Itä-Suomessa koettiin liikenteen myönteisten piirteiden yleistyneen useammin kuin koko maassa keskimäärin. Liikenteen kielteisistä piirteistä pelottavuuden ja kaahaamisen yleistymistä koettiin muuta maata yleisemmin, muita harvemmin.

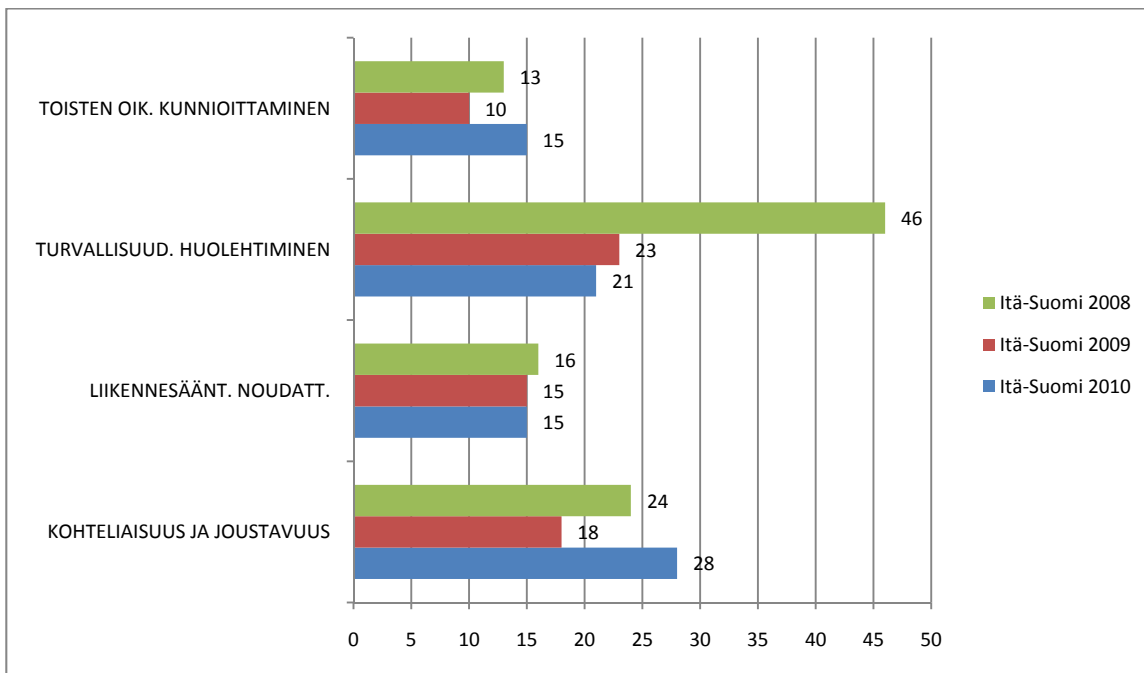
Kuva 18 Kielteiset piirteet koko maassa ja Itä-Suomessa 2010 (% vastaajista)

Vuosiin 2008 ja 2009 verrattuna Itä-Suomessa oli vähentynyt kaikkien kielteisten piirteiden paitsi liikenteen pelottavuuden kokeminen.

Kuva 19 Kielteiset piirteet Itä-Suomessa 2008-2010 (% vastaajista)

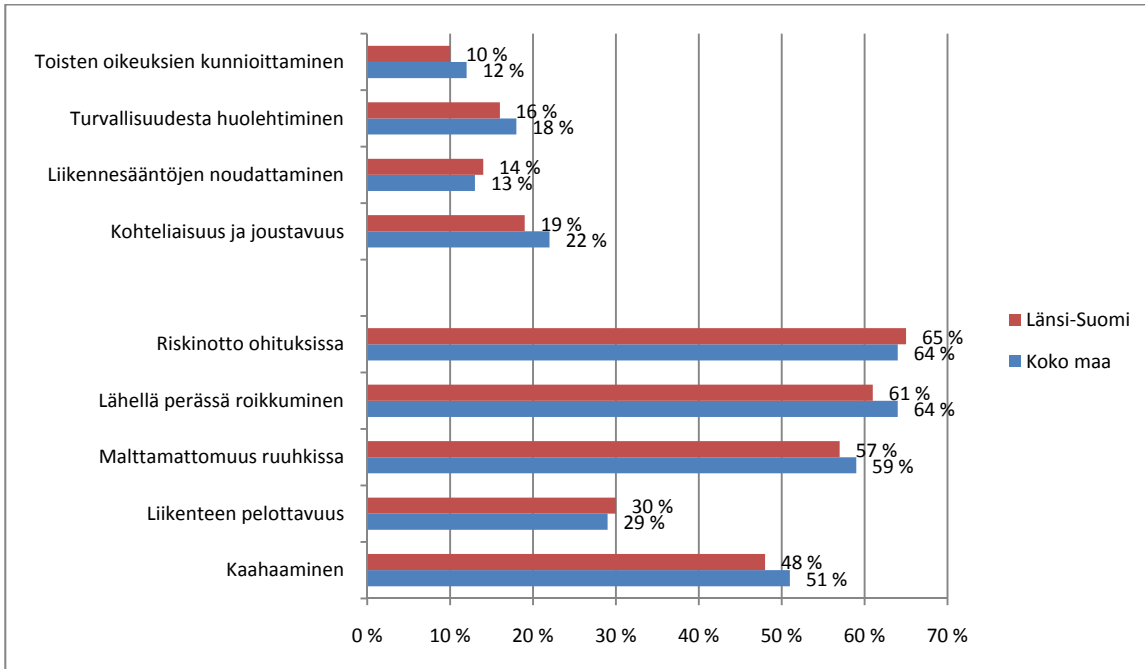
Myönteisissä piirteissä kasvua oli kohteliaisuuden ja joustavuuden ja toisten oikeuksien kunnioittamisen kokemisessa. Laskua oli turvallisuudesta huolehtimisen kokemisessa.

Kuva 20 Myönteiset piirteet Itä-Suomessa 2008-2010 (% vastaajista)

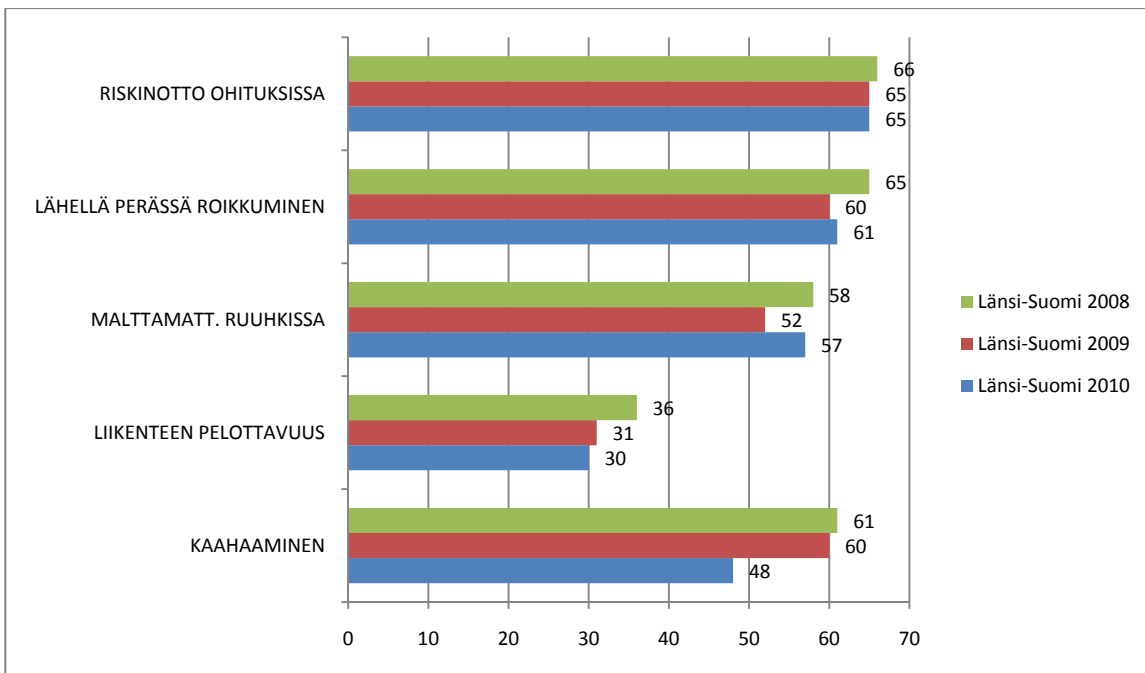
Länsi-Suomi

Länsisuomalaisten mielipiteet yksittäisten myönteisten ja kielteisten piirteiden yleistymisestä olivat melko lähellä koko maan keskiarvoa. Kaahaamisen ja lähellä perässä roikkumisen koettiin yleistyneen harvemmin kuin koko maassa keskimäärin.

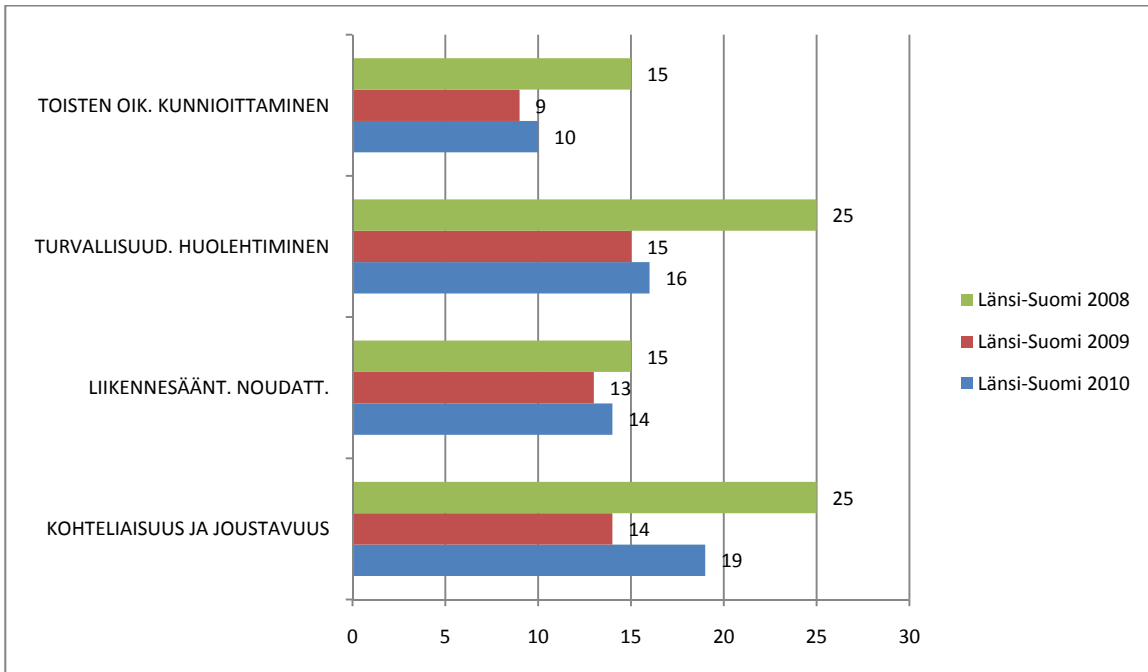
Kuva 21 Kielteiset piirteet koko maassa ja Länsi-Suomessa 2010 (% vastaajista)

Kaahaamista koettiin Länsi-Suomessa selvästi harvemmin kuin aiempina vuosina.

Kuva 22 Kielteiset piirteet Länsi-Suomessa 2008-2010 (% vastaajista)

Verrattuna vuoteen 2009 kaikkien myönteisten piirteiden kokemisessa Länsi-Suomessa oli hieman kasvua.

Kuva 23 Myönteiset piirteet Länsi-Suomessa 2008- 2010 (% vastaajista)

Oma toiminta liikenteessä

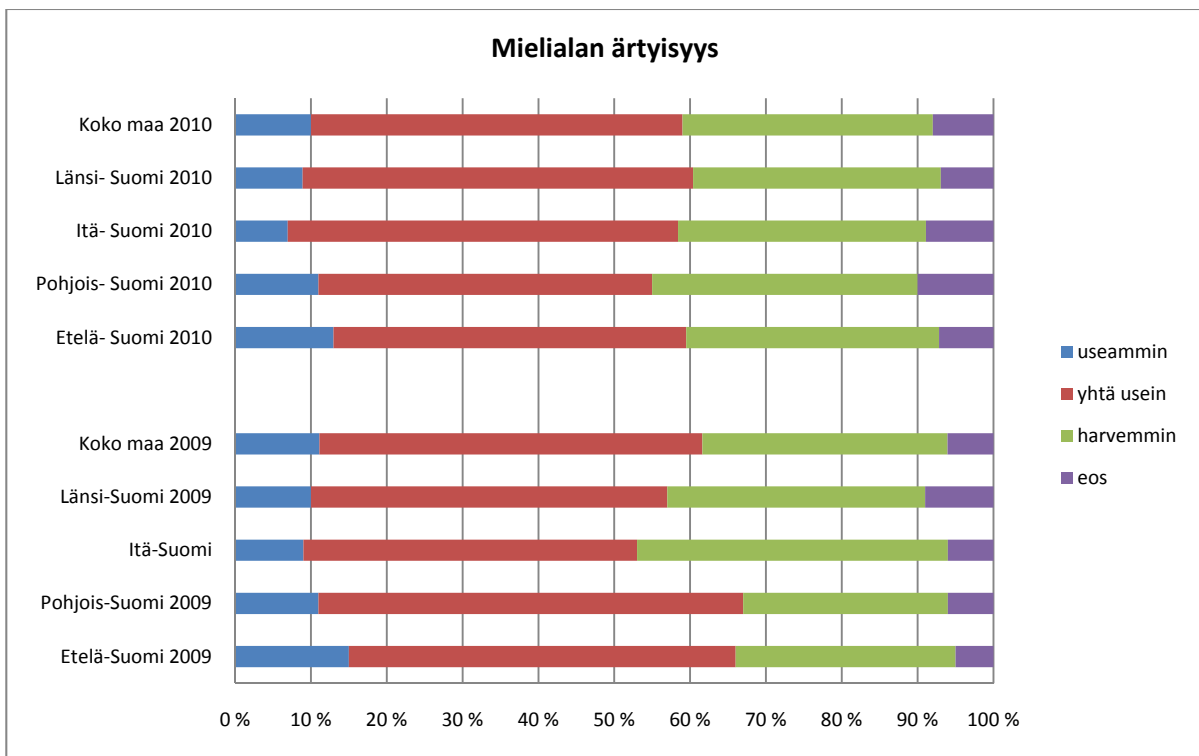
Liikenteen ilmapiiritutkimuksessa selvitettiin myös sitä, miten autoilijat itse käyttäytyvät liikenteessä.

Mielialan ärtyisyys

Joka kolmas autoilija kertoi, että liikenne oli tehnyt viime aikoina mielialan ärtyneeksi aiempaa harvemmin. Aiempaa useammin oli liikenteessä ärtynyt joka kymmenes. Useammin ärtyneitä oli sekä vuonna 2009 että vuonna 2010 eniten Etelä-Suomessa ja vähiten Itä-Suomessa.

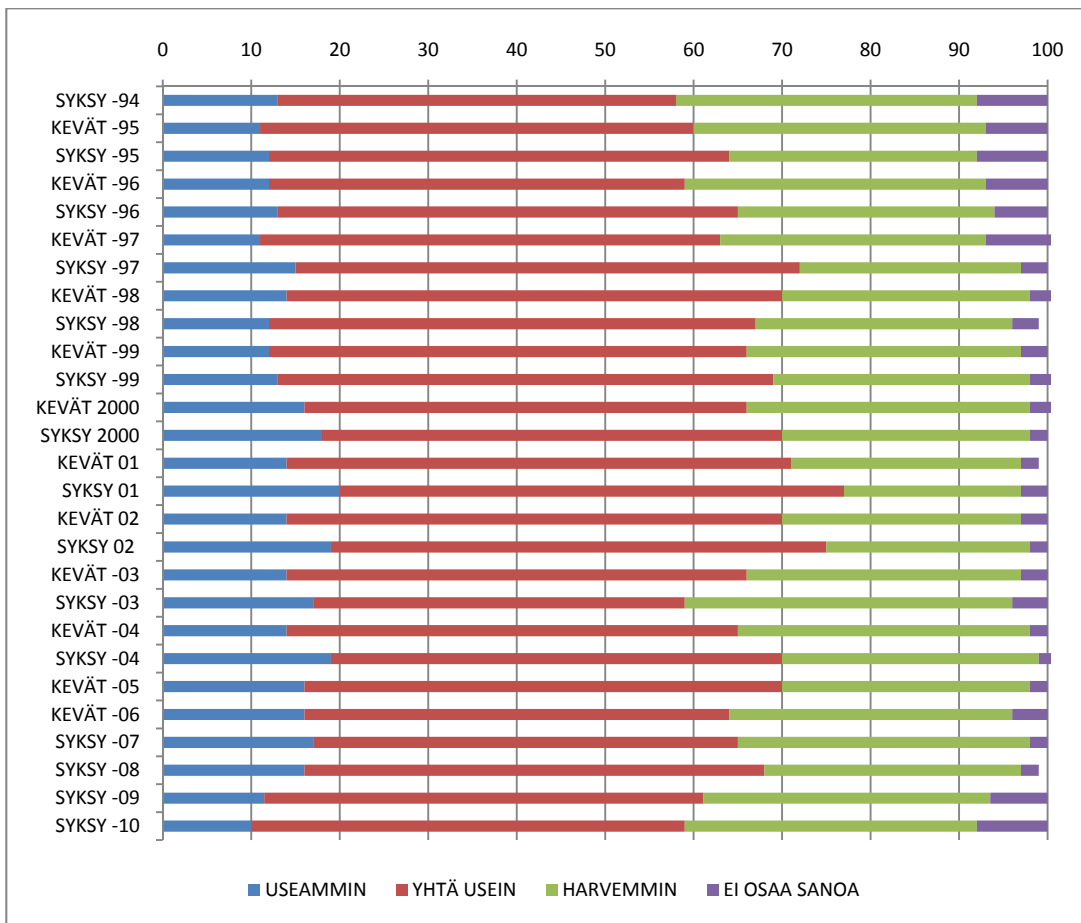
Taulukko 5 Onko liikenne tehnyt sinut ärtyneeksi viime viikkoina useammin vai harvemmin kuin ennen?

vuosi 2010	koko maa	Etelä- Suomi	Itä- Suomi	Länsi- Suomi	Pohjois- Suomi
Entä oma mielialasi ajaessasi autoa liikenteessä. Onko liikenne tehnyt sinut ärtyneeksi viime viikkoina useammin vai harvemmin kuin ennen?	1116	433	123	412	148
Useammin	10%	13 %	7%	8%	11%
Yhtä usein	49%	47 %	52%	52%	44%
Harvemmin	33%	33 %	33%	33%	35%
En osaa sanoa	8%	7 %	9%	7%	10%

Kuva 24 Mielialan ärtyisyys liikenteessä alueittain 2009 ja 2010 (% vastaajista)

Vuonna 2010 koko maan tasolla ärtyminen oli vähentynyt aiempiin vuosiin verrattuna. Hieman harvemmat olivat ärtyneet liikenteessä ”useammin” tai ”yhtä usein”. Viime vuosiin verrattuna myös ”en osaa sanoa” vastausten määrä oli suurempi.

Kuva 25 Mielialan ärtyisyys liikenteessä koko maan tasolla 1994-2010 (% vastaajista)

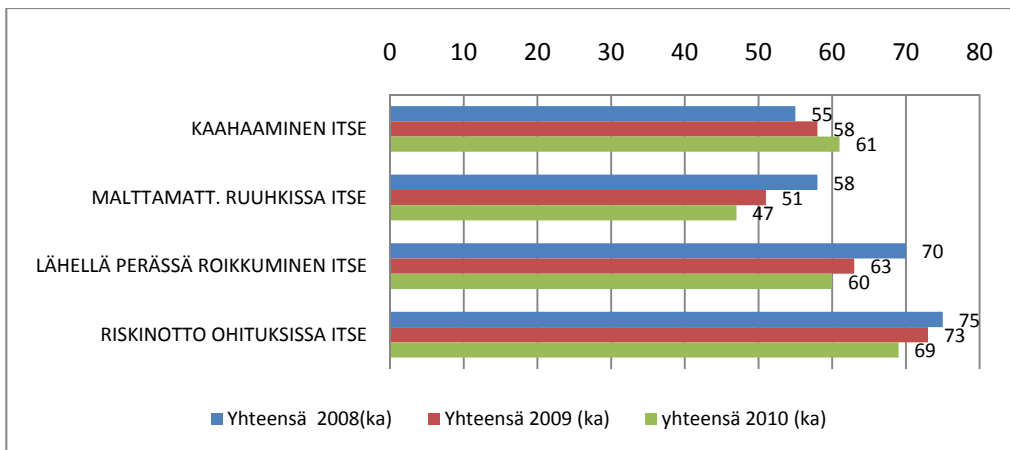
Oma kielteinen toiminta

Noin neljä kymmenestä autoilijasta tunnustaa viimeisen puolen vuoden aikana itse kaahanneensa, olleensa malttamaton ruuhkassa, tai roikkuneensa lähellä perässä. Joka kolmas sanoo ottaneensa riskejä ohituksissa. Itseilmoitettu ruuhkissa malttamattomuus ja kaahaaminen olivat harvinaisinta Itä-Suomessa, mutta siellä muuta maata harvemmat sanoivat että eivät ole kertaakaan roikkuneet lähellä perässä. Pohjoissuomalaisista muuta maata harvemmat sanoivat, että eivät ole kertaakaan ohitelleet riskiä ottaen.

Taulukko 6 Oma kielteinen toiminta liikenteessä 2010

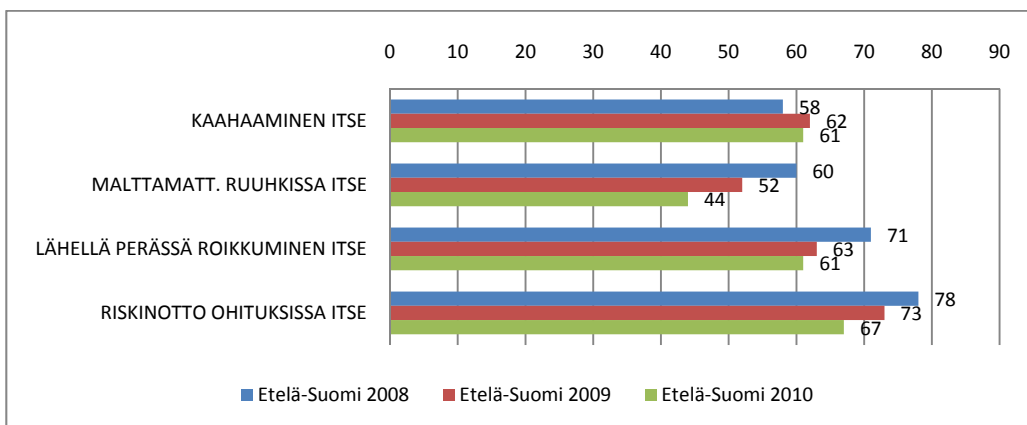
	Koko maa	Etelä-Suomi	Itä-Suomi	Länsi-Suomi	Pohjois-Suomi
	1116	433	123	412	148
Kaahaaminen					
En yhtään/juuri yhtään kertaa	61%	61 %	68%	60%	61%
1-3 kertaa vuodessa	25%	24 %	23%	26%	27%
Noin kerran kuukaudessa	7%	7 %	6%	7%	7%
Noin kerran viikossa	3%	3 %	2%	2%	3%
Päivittäin	1%	2 %	-	1%	1%
En osaa sanoa	3%	3 %	2%	3%	2%
Malttamattomuus ruuhkissa					
En yhtään/juuri yhtään kertaa	47%	44 %	56%	45%	54%
1-3 kertaa vuodessa	30%	32 %	27%	31%	24%
Noin kerran kuukaudessa	12%	14 %	10%	12%	13%
Noin kerran viikossa	6%	5 %	7%	7%	7%
Päivittäin	2%	2 %	-	2%	1%
En osaa sanoa	3%	4 %	1%	4%	1%
Lähellä perässä roikkuminen					
En yhtään/juuri yhtään kertaa	60%	61 %	56%	58%	61%
1-3 kertaa vuodessa	20%	21 %	24%	19%	18%
Noin kerran kuukaudessa	11%	8 %	11%	14%	13%
Noin kerran viikossa	5%	6 %	7%	4%	4%
Päivittäin	2%	2 %	2%	1%	2%
En osaa sanoa	2%	2 %	2%	3%	2%
Riskinotto ohituksissa					
En yhtään/juuri yhtään kertaa	69%	67 %	71%	72%	64%
1-3 kertaa vuodessa	24%	26 %	23%	20%	28%
Noin kerran kuukaudessa	4%	3 %	3%	4%	5%
Noin kerran viikossa	1%	1 %	1%	%	-
Päivittäin	%	1 %	-	%	-
En osaa sanoa	2%	2 %	2%	3%	3%

Kun verrataan itse ilmoitettua omaa toimintaa vuotta aiempaan tilanteeseen, vain kaahaamisesta kerrotaan aiempaa useammin, ettei siihen ole syyllistytty lainkaan. Aiempaa harvemmat kertovat etteivät ole kertaakaan olleet malttamattomia ruuhkissa ottaneet riskejä ohitellessa tai roikkuneet lähellä perässä.

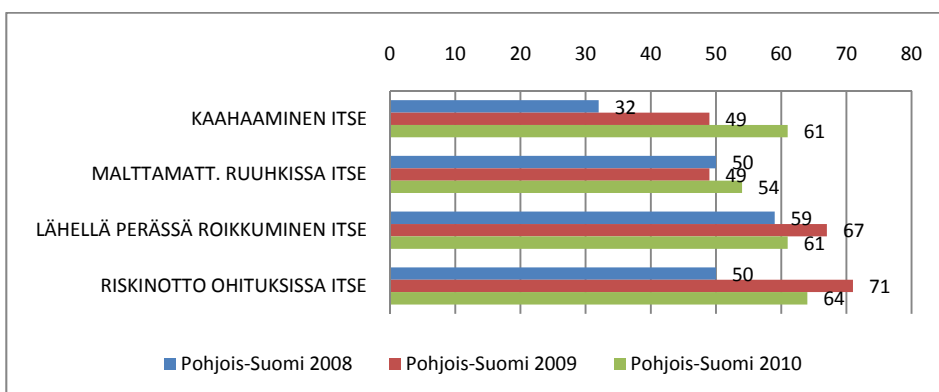
Kuva 26 Osuus ei ole itse yhtään kertaa syylistynyt koko maa (% vastaajista)

Alueittain tarkasteltuna myös eteläsuomalaiset vastaajat kertoivat aiempaa harvemmin, etteivät ole yhtään kertaa käyttäytyneet huonosti liikenteessä.

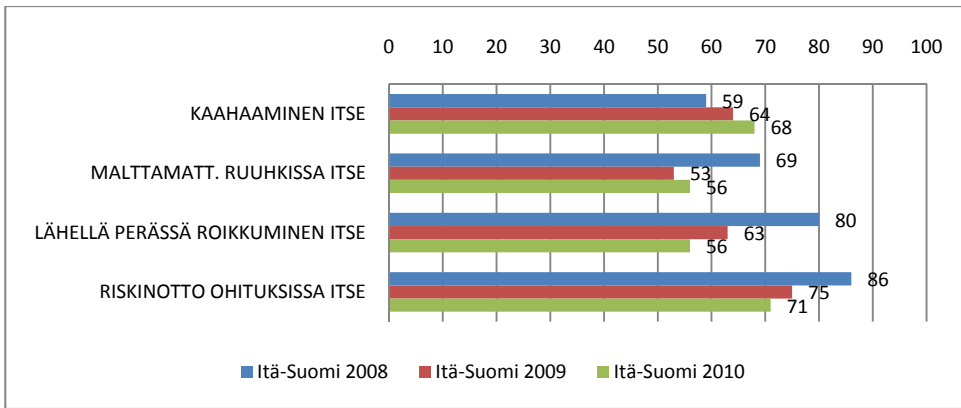
Kuva 27 Osuus ei ole itse yhtään kertaa syylistynyt Etelä-Suomi (% vastaajista)

Sen sijaan pohjoissuomalaiset vastaajat kertoivat kaahaamisesta ja malttamattomuudesta ruuhkissa – kohdissa edellisvuotta useammin, etteivät ole kertaakaan rötöstellleet liikenteessä kysytyillä tavoilla.

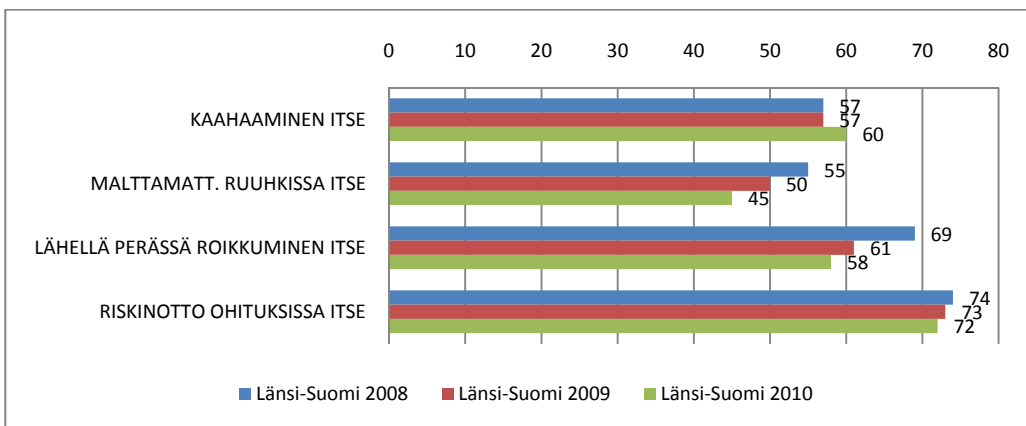
Kuva 28 Osuus ei ole itse yhtään kertaa syylistynyt Pohjois-Suomi (% vastaajista)

Itäsuomalaisista vastaajista aiempaa useammat kertoivat, että eivät ole kaahanneet lainkaan. Niiden osuus taas väheni, jotka eivät ole kertaakaan roikkuneet liian lähellä perässä tai ottaneet riskiä ohittaessa.

Kuva 29 Osuus ei ole itse yhtään kertaa syyllistynyt Itä-Suomi (% vastaajista)

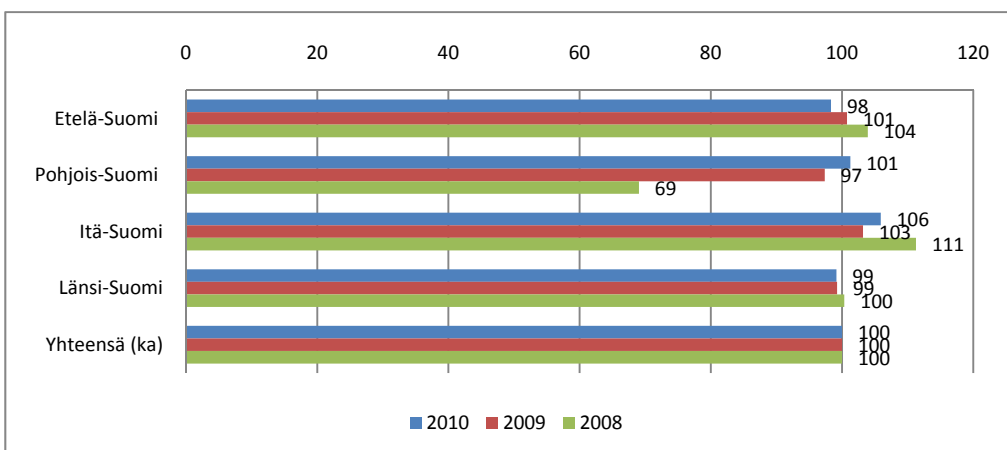
Myös länsisuomalaisten vastaajien vastausten perusteella oma liikennekuri on höltynyt. Niiden kuljettajien osuus, jotka kertoivat, että eivät ole kertaakaan olleet malttamattomia ruuhkissa, ajaneet roikkuneet lähellä perässä ja ottaneet riskejä ohituksissa oli pienentynyt.

Kuva 30 Osuus ei ole itse yhtään kertaa syyllistynyt Länsi-Suomi (% vastaajista)

Indeksi omasta kielteisestä toiminnasta

Indeksin perusteella itsearviointi oma käyttäytyminen vuonna 2010 ei suuresti eronnut eri alueilla. Itä-Suomessa hieman muuta maata useammat vastasivat että eivät ole kertaakaan rötöstelleet. Myös aiempina vuosina lainkuuliaisinta väkeä on ollut Itä-Suomessa.

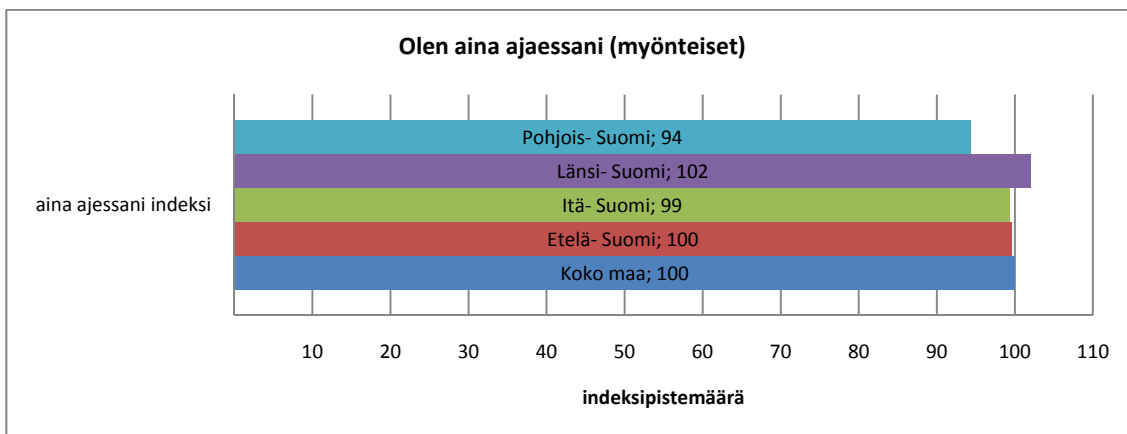
Kuva 31 Indeksi osuus ei yhtään kertaa itse syyllistyneet alueittain koko maan keskiarvon ollessa perusarvo (100)

Oma myönteinen toiminta liikenteessä

Myönteisiä piirteitä omassa toiminnassaan lähes joka ajomatalla kuvaa suurin osa autoilijoista. Noin joka toinen autoilija kertoo aina ajaessaan huolehtineensa turvallisuudesta ja lähes joka kolmas kunnioittaneensa toisten oikeuksia ja noudattaneensa liikennesääntöjä aina ajaessaan. Myönteisessä toiminnassa ei ollut merkittäviä eroja eri alueiden välillä.

Taulukko 7 Oletko itse (myönteiset piirteet)

Oletko itse...	Koko maa 1116	Etelä-Suomi 433	Itä-Suomi 123	Länsi-Suomi 412	Pohjois-Suomi 148
Huolehtinut turvallisuudesta					
Aina ajaessani	45%	47%	42%	44%	45%
Lähes aina ajaessani	40%	39%	43%	40%	42%
Yleensä ajaessani	14%	13%	15%	15%	12%
Harvemmin	1%	0%	-	1%	1%
En osaa sanoa	1%	1%	-	%	1%
Ollut kohtelias ja joustava					
Aina ajaessani	18%	18%	18%	18%	15%
Lähes aina ajaessani	47%	49%	50%	46%	45%
Yleensä ajaessani	33%	31%	30%	35%	38%
Harvemmin	1%	0%	2%	1%	1%
En osaa sanoa	1%	1%	-	1%	2%
Kunnioittanut toisten oikeuksia					
Aina ajaessani	29%	30%	28%	30%	27%
Lähes aina ajaessani	44%	46%	46%	41%	45%
Yleensä ajaessani	25%	22%	25%	27%	26%
Harvemmin	1%	0%	1%	1%	-
En osaa sanoa	1%	2%	-	%	3%
Noudattanut liikennesääntöjä					
Aina ajaessani	29%	25%	33%	31%	28%
Lähes aina ajaessani	50%	55%	41%	47%	52%
Yleensä ajaessani	21%	19%	26%	21%	20%
Harvemmin	%	0%	-	%	-
En osaa sanoa	%	0%	-	%	1%

Kuva 32 Olen aina ajaessani... (käytettyyn myönteisesti) indeksi (koko maan ka=100)

Tulosten yhteenveto ja arviointi

Liikenneturva on jo noin 20 vuoden ajan selvittänyt vuosittain tieliikenteen ilmapiiriä haastattelemalla kuljettajia. Liikenteen ilmapiirimittauksessa TNS Gallup Oy kerää tietoja vuosittain noin 1000 autoilvalta henkilöltä eri puolilta Suomea. Tulokset esitellään koko maan tulosten lisäksi myös ryhmiteltynä neljän ”suuralueen” mukaan. Nämä alueet ovat Etelä-Suomi, Pohjois-Suomi, Itä-Suomi ja Länsi-Suomi.

Koko ilmapiirimittausten ajan suurin osa vastaajista on ollut sitä mieltä, että liikenteen ilmapiiri on pysynyt ennallaan viimeisen puolen vuoden ajan. Vuonna 2010 vastaajista 7 prosenttia koki ilmapiirin parantuneen ja 31 prosenttia huonontuneen. Sekä parantumisen että huonontumisen kokeminen pysyi jotakuinkin ennallaan. Ilmapiirin kokeminen aiempaa huonommaksi oli viiden vuoden keskiarvon yläpuolella, paremmaksi kokeminen suunnilleen keskiarvon tasolla.

Yksittäisiä piirteitä tarkasteltaessa kokemukset kaahaamisen sekä liikenteen pelottavuuden yleistymisestä olivat vuonna 2010 alle viiden vuoden keskiarvon. Muissa yksittäisissä kielteisissä piirteissä ei ollut eroa viime vuosiin. Myönteisten piirteiden kokeminen väheni vuoden 2010 kyselyssä viiden vuoden keskiarvoon verrattuna. Jos tarkastellaan ilmapiirin myönteisiä ja kielteisiä piirteitä kokonaisuutena, voidaan todeta, että ilmapiirin kielteisten piirteiden yleistymisen kokeminen on samalla tasolla kuin 1990-luvun alussa, mutta myönteisten piirteiden yleistymisen kokeminen on lähes puolittunut.

Eri alueet eivät juuri eronneet kokemuksissa siitä, onko ilmapiiri parantunut tai huonontunut. Myönteisten piirteiden suhde koko maan tilanteeseen oli paras Itä-Suomessa ja heikoin Länsi-Suomessa. Itäsuomalaiset siis kokivat muita yleisemmin myönteisten piirteiden lisääntymistä, länsisuomalaiset harvimmin. Kielteisten piirteiden yleistymistä koettiin indeksiarvon perusteella eniten Pohjois-Suomessa. Etelä-Suomessa ilmapiiri oli lähellä koko maan keskitasoa.

Liikenteen ilmapiiritutkimuksessa selvitettiin myös sitä, miten autoilijat itse käyttäytyvät liikenteessä. Liikenteessä ärtymisessä on hieman laskua. Noin neljä kymmenestä autoilijasta tunnustaa viimeisen puolen vuoden aikana itse kaahanneensa, olleensa malttamaton ruuhkassa tai roikkuneensa lähellä perässä. Vuoteen 2009 verrattuna niiden kuljettajien osuus oli vähentynyt, jotka sanoivat että eivät ole kertaakaan tehneet näitä. Autoilijoiden kertoma oma käyttäytyminen vuonna 2010 ei juurikaan eronnut eri alueilla. Itä-Suomessa hieman muuta maata useammat vastasivat että eivät ole kertaakaan rötöstelleet. Myös aiempina vuosina lainkuuliaisinta väkeä on ollut Itä-Suomessa.

Myönteistä käyttäytymistä omassa toiminnassaan kuvaa suurin osa autoilijoista. Noin joka toinen autoilija kertoo aina ajaessaan huolehtineensa turvallisuudesta ja lähes joka kolmas kunnioittaneensa toisten oikeuksia ja noudattaneensa liikennesääntöjä aina ajaessaan. Myönteisessä toiminnassa ei ollut merkittäviä eroja eri alueiden välillä.